

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ivdex Magistratvs Senator

Zype, Franciscus van der

Antverpiæ, 1633

Cap. XLI. Vestitu co[n]gruo vtens.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14280

CAPVT XLI.

Vestitu congruo vtens.

- I.**
Decorum
commen-
datur.
- Q**uamuis enim imperium in virtute sit, non in decore, vt Alexandrum dicere solitum refert Lamprid. ac vt Concil. Trid. sess. 14. c. 6. *Habitus non facit monachum, oportet tamen clericos vestes proprio congruentes ordini semper deferre, vt per decentiam habitus extrinseci, morum honestatem intrinsecam ostendant. Amictus, inquit Clemens, indicat qualis sit morum nostrorum constitutio.*
- 2.**
Conue-
niens ha-
bendus ve-
stius.
- Et I. C. ^{rus} in l. sed si. §. mancip. D. de vsufruct. tradit seruitia vsufructuarium sufficienter alere, & vestire debere, secundum ordinem & dignitatem; alioquin abuti. Clericos quidem Concil. Carthaginens. IV. c. 45. *nec vestibus nec calicamentis decorem querere iussit. d. 41. cap. vlt. Qui gloriatur de veste, inquit D. Thomas, similis est glorianti de cauteriis, quia per peccatum Ad vsus vestium introductus est. & VII. Synodus emendari mandat qui se fulgidis, & claris vestibus ornant.*
- 3.**
Nō fastuo-
sus.
- Monet Sapiens Eccl. 11. *Ne glorieris vnquam, nec in die honoris tui extollaris, quoniam mirabilia opera Altissimi. Omne quippe, quod non propter necessitatem suam, sed propter venustatem accipitur, elationis habet calumniam. quemadmodum Magnus ait Basilius cap. omnis 21. q. 4. Audiamus Cyprianum; Ornamentorum & vestium insignia, non nisi prostitutis & impudicis foeminis congruunt. Foeminei sane ingenij est vestium ornatum quærere. Magna ingenia circa eiusmodi crepundia distineri nolunt. Nihil homini natura, quod necessarium sciebat, fecit operosum. Senec. lib. de cons. cap. 11.*
- 4.**
sed me-
diocri-
munit-
er cuique or-
dini vsua-
tus.
- Igitur vtendum veste communi. c. si quis virorum d. 30. Clem. exiui, de verb. sig. conueniente loco & tempore. c. 2. & 3. caus. 21. q. 4. c. contra d. 100. *In vestitu sicut in plerisque rebus mediocritas optima est. Cic. lib. 1. offic. Candidas, ait Hieron. ad Eustoch. & nigras vestes similiter deuita. Sen. ep. 9. Non fulgeat vestis, sed neque sordeat. nec affeclat & sordes, nec exquisita mundicie conueniunt. Hieron. c. ecce 41. d. & Conc. Gangrenf. cap. vlt. Parcimoniam, inquit, cum veste humili non reprobamus: sicut etiam ornatum prater corporis diligentiam infucatum laudamus: dissolutos autem & fractos in vestibus incessus non recipimus. cap. parsi. ibid. Optimè ergo August. cap. 1. ibid.*
- Quis-

Quisquis rebus pretereuntibus restrictius vititur, quam sese habent mores eorum, cum quibus vivit; aut intemperans, aut superstitiosus est. Quisquis verò sic eis vititur, ut metas consuetudinis bonorum, inter quos versatur excedat; aut aliquid significat, aut flagitiosus est. In omnibus enim talibus non usus rerum, sed libido vitentis in culpa est.

Quid igitur locis & temporibus & personis conveniat, diligenter attendendum est. Leges vestiarias locis, personis, temporibus convenientes dederunt Romani; Lycurgus, Lacedæmones, Aurelianus, Chini: Inferioribus sæculis Veneti, Galli, Germani, Politica Caroli V. art. 9. 10. 11. lata Augustæ Vindelicorum 1548. de quibus latius Borel. de Magist. lib. 1. c. 4. Pet. Faber Semest. lib. 1. c. 16. Jan, Langlæus Orj. semest. lib. 1. c. 5. Privatis sanè sericas auro intextas in tunicis aut lineis habere aut conficere non licuit. *l. auratas l. nemo C. de vestib. holob. l. 11. nec in franis, sellis, baltheis margaritas, smaragdos, hyacinthos, sed alias leioris pretij dumtaxat gemmas. l. nulli C. l. 11. nulli licet in franis, &c.*

Iudicibus sanè ad tuendam dignitatem, conciliandamque authoritatem, vestimenta, & insignia honorifica à Romanis fuisse attributa constat, easque vestes quibus singulæ dignitates à privatis secernerentur. Augurales, consulares, senatorias, equestres, paludamenta, trabeam, latum clavum, cingula maiora, minora, togam, &c. quæ nemo distinctius singulis magistratibus tributa explicuit, quam G. Panivirulus in Commentar. ad Notitiam Dignitatum utriusque Imperij. Senatui sanè non licuit ingredi sine veste. Plutarch. in Mar. Læpid. de Alexand. in animo habuit omnibus officij genus vestium proprium dare, & omnibus dignitatibus, ut à vestitu dignoscerentur: Sed hoc Vlpiano Pauloque displicuit, dicentibus plurimum rixarum fore si faciles homines essent ad iniurias. Tum satis esse constituit ut Equites Romani à senatoribus clavi qualitate discernerentur. Meminerant Vlp. & Paul. quod scribit Liu. l. 33. omnia talia discrimina, quibus ordines discernerentur, & concordia, & æque libertatis minuende esse.

Conuenit tamen Iudicibus conueniens vestium ornatus. Quòd si enim in vestibus sordeant, tenentur imminuti Magistratus.

Ad rationem conuenientis vestis pertinet ut patria sit. Mar. 8. *in legat. l. 1. c. 23. quâ relictâ contemptus fertur Alexander, quòd Babylonicam induisset; & ille apud Tacit. lib. 2. hist. quòd versicolore sagulo, braccas, tegmen barbarum indutus togatos alloqueretur.*